

Predikaren

Nycklar

Titeln Predikaren

Namnet "predikaren" är en översättning av det hebreiska ordet qohélet som kan betyda, "en som samlar" eller "en som kallar samman". Ordet används för lärare, predikanter, talare och filosofer. När vi läser boken märker vi att författaren är alla dessa saker...

Vishetsgenren

Boken hör till vishetslitteraturen i Bibeln tillsammans med bland annat Job och Ordspråksboken. Boken skrevs enligt bibelforskare runt 200 talet f.Kr, det vill säga långt efter Salomos död (900-talet). Det som talar för detta är enligt forskare språkbruket. Att tänka sig äldre förlagor som man utgått ifrån vid författandet ligger dock nära till hands. Salomos hov var stort och under 900 talet skrevs mycket både vid både detta och andra hov av just denna karaktär; litteratur som behandlar livets mening, rättvisa och orättvisa mm.

Tomhet

Ordet tomhet återkommer ofta i Predikaren i Bibel 2000. I Folkbibeln är ordet översatt förgänglighet. Vad menar författaren egentligen när han säger att allt är tomhet? Grundtexten har det hebreiska ordet *hével* som betyder att något inte är bestående och även har betydelsen vindfläkt.

Fakta

Författare:

"Predikaren" används i boken som en pseudonym för kung Salomo (1:1, son till David och kung i Jerusalem). Det är möjligt att Salomo själv skrivit ner tankar utifrån sitt liv, eller att någon vid hovet nedtecknat dem utifrån hans liv och uttalanden.

Tid:

900 talet före Kristus

Bakgrund:

Salomo, prisad för sin vishet, men också den kung som levde med mest rikedom och störst hov av alla kungar i Gamla Testamentet, filosoferar här kring vad som egentligen är meningen med vårt liv. Likt Job brottas Predikaren men inte så mycket med Gud utan med livet och dess tomhet och jagande efter vind.

Måndag: Samla vishet

Läs Predikaren 1-2

Predikaren är en som samlar och kallar samman. Vad har du samlat på dig av visdom under ditt liv? Vad träder fram för dig när du ser tillbaka?

Fundera över vad du tror att predikaren menar med att allt är tomhet? Finner du hans ord deprimerande eller tröstande?

Tisdag: Allt har sin tid

Läs Predikaren 3

Var sak har sin tid, brukar vi säga och många håller med om att däri ligger visdom. Att låta var sak få sin tid och plats i våra liv.

Vilken tid är det nu i ditt liv? Ger du det den tid och plats det behöver?

Onsdag: Gemenskap

Läs Predikaren 4

Gemenskapens gåva och ensamhetens gissel möter oss här. Människans behov av gemenskap och att ha någon vid sin sida i arbete och vila. Någon mer än sig själv att visa omsorg mot, som en motkraft till avund och förtryck.

Vilka människor fyller ditt liv, din strävan, med mening? Vem finns som hjälper dig upp när du faller och som du hjälper? Ta en stund i förbön för dessa och fråga Gud om det är någon du glömmer, som han vill påminna dig om.

Torsdag: Mitt i alla drömmar

Läs Predikaren 5-7

Mitt i alla drömmar, all tomhet, alla ord: frukta Gud! (5:6).

Vad är det för dig att frukta Gud? (Observera att det inte handlar om rädsla, då den vanligaste uppmaningen i mötet med det himmelska i Bibeln är, var inte rädd!)

Hur fruktar du Gud i relation till dina drömmar, det du upplever av tomhet och i vad du säger? Tala med Gud en stund om dina drömmar, din tomhet och vad du sagt till människor i veckan. Bjud in honom att dela dina tankar och känslor, och arbeta med dem.

Fredag: Välj ett ord att följa dig

Läs Predikaren 7 - 8

Välj ett uttalande i dessa kapitel som talar till dig, skriv det på en lapp, i din kalender eller på en annan plats så att du påminns under dagen som går om detta ord.

Lördag: Man kan inte köpa sig ett gott liv, ens med godhet...

Läs Predikaren 9-10

Här läser vi framgångsteologins motsats.

Man kan inte köpa sig ett perfekt liv utan olycka, vare sig med pengar, godhet, religiösa gärningar eller vishet. Alla ska vi dö och vi har alla exempel på orättvis död. Ändå uppmanas vi att söka vishet även om vi aldrig kommer att förstå allt. Vad är vishet för dig?

Söndag: Sänd ditt bröd över vattnet

Läs Predikaren 11-12

Sänd ditt bröd över vattnet. En dag får du det åter.

Här ryms den vackra tanken att vad vi ger åt andra en dag kommer att vända åter till oss. Ingen gåva är därför förgäves oavsett hur den tas emot. Varje gåva bär ett löfte om en frukt, för andra och för mig. Varje gång jag sänder mitt bröd över vattnet finns ett löfte om att även min hunger ska bli mättad av andras bröd.

Vad är ditt bröd idag och till vem är du kallad att sända det?

Så till sist kommer en vers att ta med sig:

De visas ord är som oxpikar, och samlade tänkespråk som väl inslagna spikar. De kommer från en och samma herde...